

Poštovani,

u ime udruženja građana Centra za prava deteta obraćam vam se sa pritužbom zbog napisa i fotografija objavljenih u dnevnom listu BLIC ("Pretukli mladića na smrt jer nisu hteli da se njihova rođaka uđa za njega" - 19.03.2013; "U Bečeju sahranjen Ervin Bilicki, otac skočio u grob za ubijenim sinom" - 20.03.2013; "Naš Ervin je prebijen na smrta" - 21.03.2013) kojim smatramo da su povređena osnovna pravila etičkog novinarstva propisana Kodeksom novinara Srbije u članu 3. tač. 4. i 5, odnosno pravo na privatnost garantovano članom 16. Konvencije o pravima deteta koju je Republika Srbija potpisala i ratifikovala.

S tim u vezi ukazujemo i da je Zakonom o javnom informisanju propisano niz odredaba koje se odnose na zaštitu prava maloletnika. Tako član 41. jasno propisuje da se u javnim glasilima mora posebno voditi računa da sadržaj javnog glasila i način distribucije ne naškode moralnom, intelektualnom, emotivnom ili socijalnom razvoju maloletnika. U tom smislu zakonodavac predviđa da sadržaj javnog glasila koji je takav da može ugroziti razvoj maloletnika bude unapred jasno i vidno označen kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje verovatno da će ga maloletnik koristiti. Član 41. stav 3. takođe propisuje da se maloletnik ne sme učiniti prepoznatljivim u informaciji koja je podesna da povredi njegovo pravo ili interes. Ova odredba je u skladu sa članom 16. Konvencije o pravima deteta kojim se štiti pravo na privatnost deteta, njegove porodice, doma i prepiske.

Imajući navedeno u vidu smatramo nedopustivim, da se i pored saglasnosti roditelja, na naslovnoj strani jednog od najčitanijih dnevnih listova objavljuje fotografija dečaka u mrvicačkom kovčegu i da je kao takva štetna za emotivni i socijalni razvoj maloletnika garantovan Zakonom o javnom informisanju, kao i način na koji su u pomenuta tri članka javnosti, pa samim tim i maloletnicima, distribuirane informacije o konkretnom događaju. Želimo da ukažemo da potpuno razumemo bol roditelja koji su smatrali da činom dozvole da se fotografija objavi čine za svog mrtvoga sina da istina što pre bude utvrđena ali je u tom smislu postupak uredništva Blica mišljenja smo "žestok pokušaj manipulacije" o kojoj piše gospodin Mensur Šačić ali upravo roditelja ovog dečaka i javnosti. Takođe želimo posebno da podsetimo da žrtvi, kao društvo i javnost, dugujemo dostojanstvo, pogotovo u situaciji kad je već mrtva.

Ovim putem želimo i da apelujemo na sve medije da u oblasti rada i izveštavanja o maloletnim licima ne sme biti senzacionalizma. Potpuno smo svesni da ovakvi napisi mogu dovesti do povećanja tiraža, gledanosti ali i ostaviti ogromne posledice po društvo u celini - te molimo medije da se bave "istraživačkim novinarstvom", a ne istragom. Za istragu postoje u Srbiji organi za koji su to ovlašćeni pogotovo u situaciji kada su i žrtva i osoba za koju se sumnja da je učinila krivično delo maloletni. Takođe Savet za štampu molim da u okviru svojih nadležnosti preduzme odgovarajuće korake i da reaguje na ovakve i slične napise, a sve novinare pozivamo da ne dopuste da senzacionalizam pobedi profesionalnost u izveštavanju, posebnu kada se izveštava o maloletnim licima - licima do navršene 18. godine života.

S poštovanjem,

Dr Ivana Stevanović, predsednica Centra za prava deteta

